

İskenderun Teknik Üniversitesi

Fakülte: Mühendislik ve Doğa Bilimleri *Fakültesi*

Bölüm: *Bilgisayar Mühendisliği Bölümü*

Ders: Algoritmalar ve Programlama

Dönem: 2020 – 2021 (Güz)

Öğretim üyesi: Dr. Öğr. Üyesi Mehmet SARIGÜL

5.

Hafta

- Sıralı yapılar:
  - Varsayılan olarak sırayla yürütülen programlar
- Seçim yapıları:
  - if, if... else ve switch
- Tekrar yapıları:
  - while, do ... while and for

Yapılar

- Kontrol yapıları
- Birleşik ifadeler
  - sırayla çalıştırılan, {ve} ile parantez içine alınmış bir ifade grubu

Kontrol yapıları

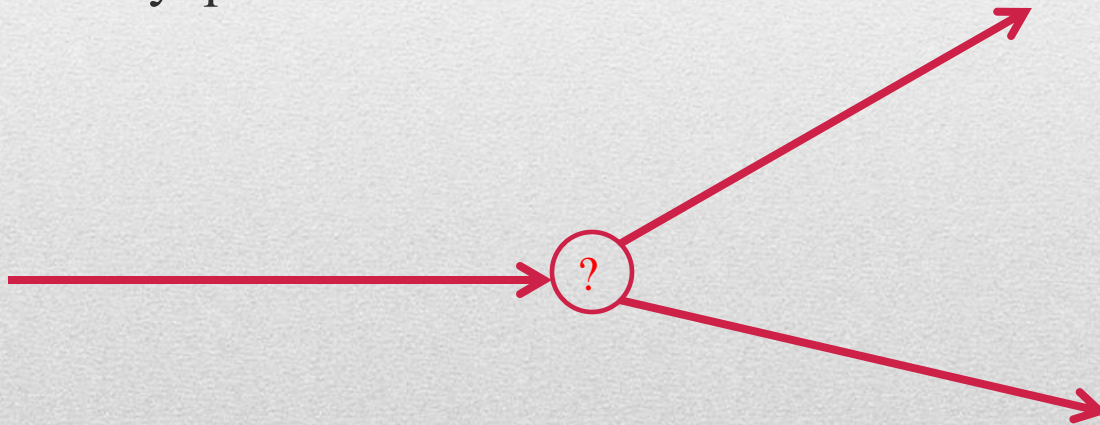
```
{  
    ifade;  
    ifade;  
    .  
    .  
    .  
    ifade;  
}
```

Birleşik ifadeler

- seçim kontrol yapısı
  - alternatif program ifadeleri arasından seçim yapan bir kontrol yapısı

Kontrol yapıları

- yanlış olan bir ifade
    - 0 ile temsil edilir
  - doğru
    - genellikle 1 ile temsil edilir
- `rest_heart_rate > 75`

Koşullar

Operator	Anlamı	Tipi
<	küçüktür	ilişkisel
>	büyüktür	ilişkisel
<=	Küçük eşit	İlişkisel
>=	Büyük eşit	İlişkisel
==	Eşit	Eşitlik
!=	Eşit değil	Eşitlik

İlişkisel ve Eşitlik Operatörleri

- İlişkisel operatörler $<$, $>$, $\leq$ ve $\geq$ 'dir.
- İşlenenler olarak 2 ifade alır
- Ya int değeri 0 (yanlış) ya da int değeri 1 (doğru) verir.

- Örnek: $a = 1$, $b = 2$ varsayalım.
- İfade Değeri
  - $a \leq b$, 1 verir
  - $a < b - 5$, 0 verir
  - $a + 10 / b \leq -3 + 8$, 0 verir

İlişkisel operatörler

- $a == b$ ve $a = b$ ifadelerinin görsel olarak benzer olduğuna dikkat edin!!!!
- İfadeler
  - $a == b$ eşitlik için bir testtir.
  - $a = b$ bir atama ifadesidir

Eşitlik ifadeleri

- mantıksal ifadeler
- mantıksal operatörlerden birini veya birkaçını kullanan bir ifade
  - && (ve)
  - || (veya)
  - ! (değil)

Mantıksal Operatorler

- && veya || ile bağlantılı ifadeler soldan sağa doğru değerlendirilir.
- mantıksal tümleme (olumsuzluk) :!
  - koşulun değeri 0 (yanlış) olduğunda koşulun tamamlayıcısı 1 (doğru) değerine sahiptir
  - koşulun değeri sıfır olmadığında (doğru) koşulun tamamlayıcısı 0 (yanlış) değerine sahiptir

Mantıksal ifadeler

ifade	değer
$!5$	0
$!!5$	1
$!(6 < 7)$	0
$!6 < 7$	1
$!(3-4)$	0

Mantıksal ifadeler

Operator	Öncelik
()	En yüksek
! + - (unary operator)	
* / %	
+ -	
< <= >= >	
== !=	
&&	
=	En düşük

Operatör Önceliği

int i=5, j=10, k=20;

$i > 5 * k \% 3 \ \&\& \ !(\underline{k-2} != 18)$

↓

$i > 5 * k \% 3 \ \&\& \ !(\underline{18} != 18)$

↓

$i > 5 * k \% 3 \ \&\& \ !\underline{0}$

↓

$i > \underline{5 * k} \% 3 \ \&\& \ 1$

↓

$i > \underline{100 \% 3} \ \&\& \ 1$

↓

$\underline{i > 1} \ \&\& \ 1$

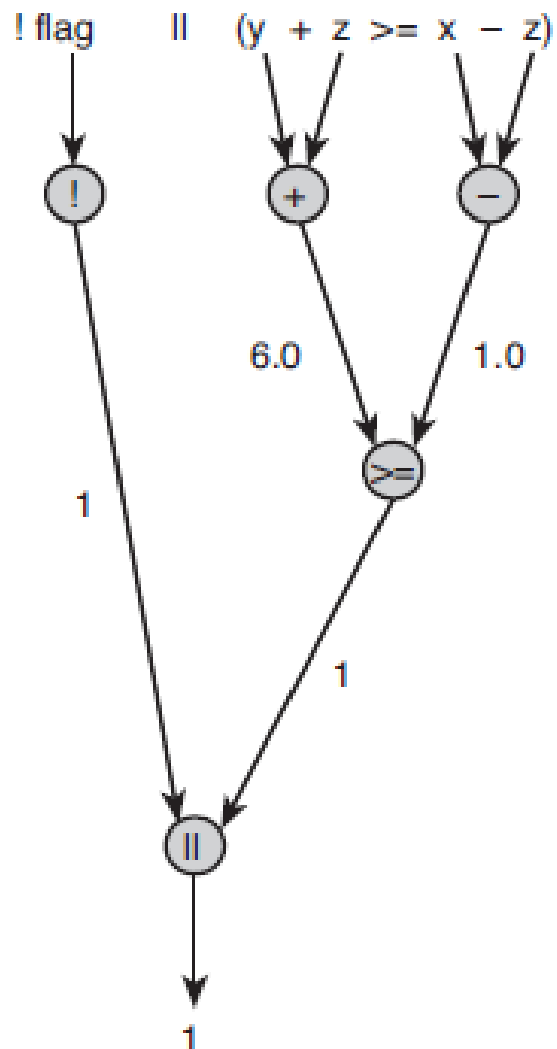
↓

$\underline{1 \ \&\& \ 1}$

↓

1

flag	y	z	x
0	4.0	2.0	3.0

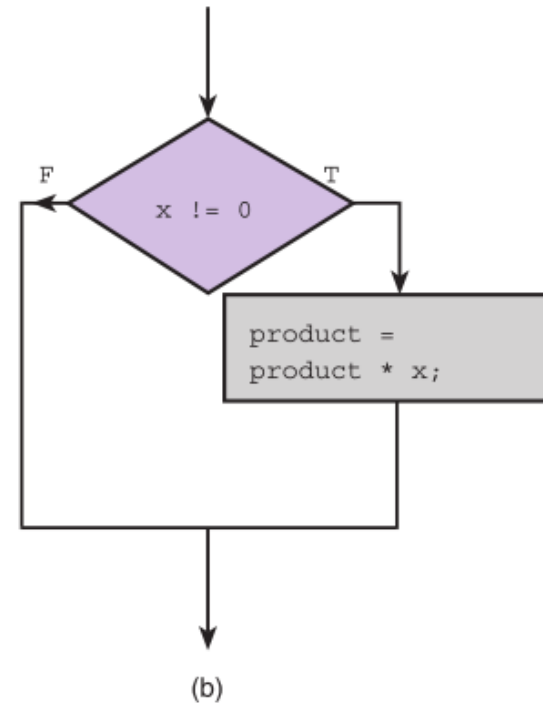
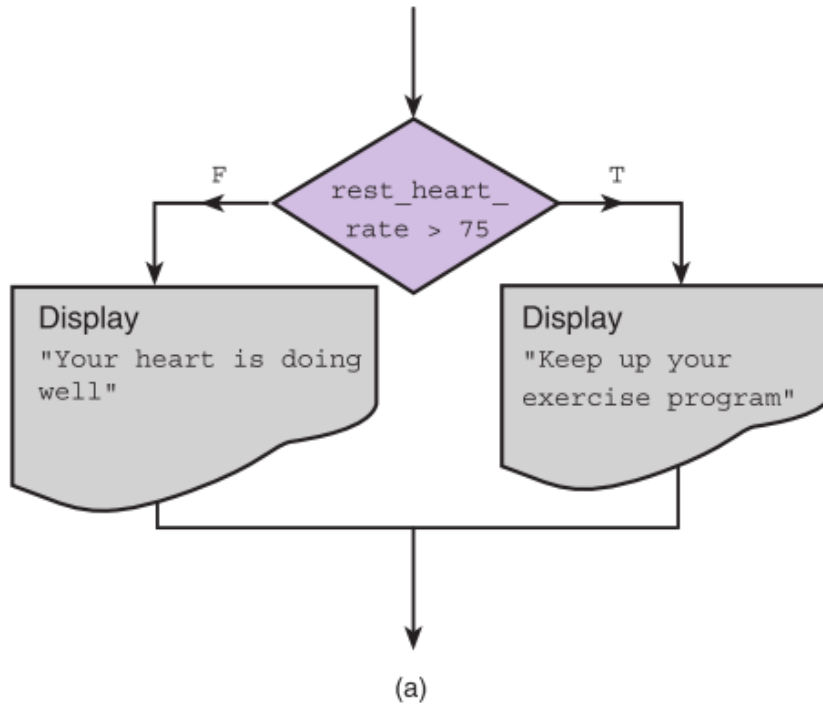

!flag		(y + z	>=	x - z)
<u>0</u>		<u>4.0 2.0</u>		<u>3.0 2.0</u>
1		<u>6.0</u>		<u>1.0</u>
				<u>1</u>
1				

- $\&\&$ ve $\parallel$ işlenenlerini içeren ifadeler için, doğru veya yanlış sonucu bilindiğinde ifade işlemi durur.
- İfade1'in 0 olduğunu varsayalım.
  - $\text{ifade1} \&\& \text{ifade2} = 0$ (ifade2 değerlendirilmeyecektir.)
- İfade1'in sıfır olmadığını varsayalım.
  - $\text{ifade1} \parallel \text{ifade2} = 1$ (ifade2 değerlendirilmeyecektir.)

Kısa Devre Değerlendirmesi

İki Alternatifli ve Bir Alternatifli if İfadelerinin Akış Şemaları

- FORM: if (koşul)
ifade_T;
- ÖRNEK: if (x > 0)
prod = prod * x;
- YORUM: Koşul doğru olarak değerlendirilirse (sıfır olmayan bir değer), o zaman ifade_T yürütülür; aksi takdirde, ifade_T atlanır.

İf Seçim İfadesi

- FORM: if (koşul)
ifade_T;
else
ifade_F;
- ÖRNEK: if (x > 0)
printf ("pozitif \ n");
else
printf ("negatif \ n");
- YORUMLAMA: Koşul doğru olarak değerlendirilirse (sıfır olmayan bir değer), o zaman ifade_T çalıştırılır ve ifade_F atlanır; aksi takdirde, ifade_T atlanır ve ifade_F çalıştırılır.

If else seçim ifadesi

- if
  - Yalnızca koşul doğruysa bir eylem gerçekleştirir
- if...else
  - Hem koşul doğru hem de yanlış olduğunda gerçekleştirilecek bir eylemi belirtir

- Birleşik ifade:
  - Bir çift kaşlı ayraç içindeki ifadeler kümesi
- Örnek:
- `if (derece >= 60)`

```
printf ("Geçti. \n");  
else  
{  
printf ("Başarısız. \n");  
printf ("Bu kursu tekrar almalısınız. \n");  
}
```

- Üçlü koşullu operatör (? :)
- Üç bağımsız değişken alır (koşul, doğruysa değer, yanlışsa değer)
- `derece >= 60 ? printf ("Geçti \n") : printf ("Başarısız \n");`

- if... else seçim ifadelerini if ... else seçim ifadesinin içine yerleştirerek birden fazla durumu test edin
- Koşul karşılandığında, ifadelerin geri kalanı atlanır
- Pratikte genellikle derin girinti kullanılmaz

İç içe if/else

```
If not >= 90 ise
    Print "A"
else
    If not >= 80 ise
        Print "B"
    else
        not >= 70 ise
            Print "C"
        else
            If not >= 60 ise
                Print "D"
            else
                Print "F"
```



```
if (expr1)
    statement1
else if(expr2)
    statement2
else if(expr3)
    statement3
.....
else if(exprN)
    statementN
else
    default statement
next statement
```

İç içe if/else

```
if(grade >= 90)
    cout<<"A";
else if (grade >= 80)
    cout<<"B";
else if (grade >= 70)
    cout<<"C";
else if (grade >= 60)
    cout<<"D";
else
    cout<<"F";
```


- birkaç alternatiften birini seçmek için kullanılır
- seçim değerine dayandığında kullanışlıdır
  - tek değişken
  - veya basit bir ifade
- değerler int veya char türünde olabilir
  - double,float değil

Anahtar Çoklu Seçim Yapısı

```
switch ( a_variable ){  
  case value1:  
    actions;  
    break;  
  case value2 :  
    actions;  
    break;  
  ...  
  default:  
    actions;  
}
```

Switch yapısı

- Çoklu seçim yapısını kullanarak basit bir hesap makinesi yazın

Egzersiz

Ders Sonu

